

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька міська рада
ЧЕРНІВЕЦЬКА ГІМНАЗІЯ № 18
Чернівецької міської ради

НАКАЗ

30.08.2024

№ 67

**Про затвердження Плану заходів,
спрямованих на запобігання та протидію
булінгу (цькуванню) здобувачів освіти
Чернівецької гімназії № 18
та створення безпечного освітнього середовища
на 2024/2025 навчальний рік**

Відповідно до Конвенції про права дитини, законів України «Про охорону дитинства», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 року №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 03.02.2020 року за № 111/34394, наказу Міністерства освіти і науки від 26.02.2020 року № 293 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», листа МОН України від 24.08.2023р. №1/12702-23 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024н.р.», наказу управління освіти Чернівецької міської ради від 16.08.2024 року № 206 «Про затвердження Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидії булінгу (цькуванню) здобувачів освіти у закладах освіти Чернівецької міської територіальної громади на 2024/2025 н.р.», з метою створення належних умов щодо діяльності гімназії з питань додержання законодавства про освіту, створення безпечного, сприятливого для розвитку дитини середовища, збереження її здоров'я і життя, а також протидії булінгу серед учасників освітнього процесу,

НАКАЗУЮ:

1. Призначити відповідальною особою за реалізацію антибулінгової політики у Чернівецькій гімназії №18 соціального педагога Джуриак Г.В.
2. Затвердити План заходів щодо запобігання булінгу (цькуванню) серед учасників освітнього процесу на 2024/2025 навчальний рік (додаток 1).

3. Затвердити склад комісії з розгляду випадків булінгу (додаток 2).
4. Затвердити правила поведінки учасників освітнього процесу (додаток 3).
5. Затвердити алгоритм дій адміністрації та педагогів гімназії у випадку виявлення насильства в сім'ї та жорстокого поводження з учнями під час освітнього процесу та позаурочний час, проявів булінгу (додаток 4).
6. Забезпечити створення у закладі безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі, шляхом реалізації Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу.
7. Відповідальній особі Джуряк Г.В.:
 - 7.1. Довести до відома учасників освітнього процесу План заходів, склад комісії та правила поведінки та обговорити їх на нараді при директорові у жовтні 2024 року.
 - 7.2. Забезпечити методичними матеріалами педагогів гімназії щодо профілактики булінгу (цькування).
 - 7.3. Розглянути питання про виконання заходів на нарадах при директорові у січні та у травні 2025 року.
8. Розмістити даний наказ на інформаційному сайті гімназії.
9. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора з виховної роботи Орлову І.І..

Директор гімназії

Ірина СКРИПНИК

Виконавець
Орлова І.І.

Додаток 1
до наказу Чернівецької
гімназії №18 від
30.08.2024р. №67

ПЛАН ЗАХОДІВ
Чернівецької гімназії №18
щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню)
серед учасників освітнього процесу на 2024/2025 н.р.

№	Назва заходу	Дата виконання	Відповідальний
1.	Працювати над створенням безпечного освітнього середовища, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу	Постійно	Адміністрація гімназії, педагогічний колектив
2.	Забезпечити дотримання належних заходів безпеки відповідно до законодавства; організацію безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу; контролю за використанням засобів електронних комунікацій малолітніми здобувачами освіти під час освітнього процесу	Протягом навчального року	Адміністрація гімназії
3.	Забезпечити виконання Порядку реагування на випадки булінгу відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 28.12.2019р.№1646; дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних»	Постійно	Адміністрація гімназії
4.	Активізувати роботу Шкільної служби порозуміння	2024/2025 н.р.	Орлова І.І.
5.	Надавати групову та індивідуальну практичну допомогу всім учасникам освітнього процесу	Протягом року	Соціально-психологічна служба
6.	Долучитись до відзначення Всеукраїнського тижня з протидії булінгу (цькуванню) та провести тематичні заходи (за окремим планом)	з 02 по 06 жовтня	Орлова І.І. Класні керівники Савик І.В. Джуряк Г.В.
7.	В рамках засідання педагогічної спільноти класних керівників провести нетворкінг «Попередження конфліктних	Лютий 2025р.	Кицелюк Т.Г.

	ситуацій між учасниками освітнього процесу»		
8.	Проведення акції «16 днів проти насилля» (за окремим планом)	Листопад 2024р.	Класні керівники Савик І.В. Джуряк Г.В.
9.	Здійснювати моніторинг поведінки учнів щодо проявів емоційної нестабільності з метою подальшої роботи з дітьми «групи ризику», протидії булінгу	Постійно	Савик І.В. Класні керівники
10.	Проведення ранкових зустрічей («Ранкове коло») з метою формування навичок дружних стосунків у класному колективі (1-4 кл)	Протягом року	Класні керівники
11.	Заняття з елементами тренінгу «Спілкування з однолітками», «Як протистояти тиску однолітків», «Профілактика булінгу в учнівському середовищі», «Вчимося безпечної поведінки в мережі Інтернет», «Толерантність – основа взаємостосунків у класних колективах»	Протягом навчального року	Савик І.В. Класні керівники
12.	Психолого-педагогічний семінар «Над прірвою в Інтернеті»	Січень	Савик І.В.
13.	Провести інтерактивні бесіди, тренінгові заняття з учнями про цінність життя особистості й сенс життя: «Я – це Я», «Що є цінного в житті молодшої людини», «Феномен людини», «Мої цінності і пріоритети», «Плануємо майбутнє», «Оволодіваємо навичками толерантного спілкування», «Розвиток ресурсної сфери особистості», «Як побороти стрес і депресію»,	Протягом навчального року	Савик І.В. Класні керівники
14.	Анкетування учнів 5-8 класів з метою вивчення рівня тривожності	Листопад-грудень	Савик І.В.
15.	Уроки відвертого спілкування «Змінюй в собі негативне ставлення до інших», «Як подолати булінг»	Лютий	Класні керівники, вихователі ГПД
16.	Спланувати «Години психолога» з тренінговими заняттями з учнями на теми: «Навчання технікам керування емоціями, зняття м'язового й емоційного напруження»; «Навчання	Протягом року	Савик І.В. Класні керівники

	конструктивних поведінкових реакцій у проблемних ситуаціях (тренінг проблемно-вирішальної поведінки)»; «Розвиток позитивної самооцінки та цінності особистості», «Психологічні техніки особистісного зростання»		
17.	Терміново реагувати на факти жорстокого поводження та насилля над учнями школи під час уроків та позаурочний час відповідно до алгоритму дій в даних ситуаціях	За потребою	Орлова І.І. Класні керівники
18.	Проводити індивідуальну роботу з батьками щодо врахування психолого-педагогічних особливостей дітей для створення системи адекватних виховних впливів з метою покращення психологічного мікроклімату в сім'ї	Постійно	Орлова І.І. Савик І.В. Джуряк Г.В. Класні керівники
19.	Підготувати пам'ятки для батьків про порядок реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги дітям	Листопад	Орлова І.І. Савик І.В.
20.	Оновити інформаційні куточки з методичною літературою, інформацією про телефон довіри, даними про адреси і режими роботи спеціалізованих лікарень, психологічних центрів допомоги, інших фахівців	До 15.10.2024р.	Орлова І.І.
21.	Оновлювати рубрику з даної тематики на сайті гімназії	Протягом року	Орлова І.І. Деркач В.О.
22.	Підготовка звіту про виконання плану заходів із запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти	Травень-червень	Орлова І.І. Савик І.В.

Додаток 2
до наказу Чернівецької
гімназії №18 від
30.08.2024р. №67

СКЛАД КОМІСІЇ
Чернівецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №30
з розгляду випадків булінгу (цькування)

Скрипник І.Д. – голова комісії, директор гімназії;
Орлова І.І. – заступник голови комісії, заступник директора з виховної роботи;
Шахова К.І. – практичний психолог, секретар комісії;

Члени комісії:

Джуряк Г.В. – соціальний педагог;
Кицелюк Т.Г. – голова професійної спільноти класних керівників;
Савик І.В. – голова професійної спільноти асистентів вчителів;
Тіміш Р.Я. – вихователь з безпеки;
Венкіль О. – голова батьківського комітету гімназії;
Представник ювенальної превенції (за згодою).

Правила поведінки
здобувачів освіти у
Чернівецькій гімназії № 18

1. Загальні правила поведінки здобувачів освіти у гімназії:

1.1. Правила поведінки учнів у гімназії базуються на законах України, постановах Міністерства освіти і науки України та органів місцевого самоврядування, Статуті чернівецької гімназії № 18.

1.2. Учень приходить до закладу за 10-15 хвилин до початку занять, чистий і охайний. При вході у приміщення гімназії дотримується правил ввічливості, знімає верхній одяг (у класних приміщеннях) і прямує до місця проведення уроку.

1.3. Заборонено перебувати у класних приміщеннях у верхньому одязі.

1.4. Забороняється приносити до закладу та на його територію з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом зброю, вибухові та вогне небезпечні предмети і речовини; спиртні напої, наркотики, інші одурманюючі речовини та отрути, газові балончики.

1.5. У спілкуванні забороняється вживання ненормативної лексики, непристойних виразів і жестів.

1.6. Не дозволяється без дозволу педагогів йти із закладу та з його території під час уроків. У разі пропуску навчальних занять учень повинен надати класному керівнику довідку від лікаря або записку від батьків (або особи, яка їх замінює) про причину відсутності на заняттях. Пропускати уроки без поважних причин забороняється!

1.7. Учень приносить до закладу необхідне навчальне приладдя, підручники, зошити, щоденник, спортивну форму. Здобувачі освіти приходять на уроки з підготовленими домашніми завданнями з навчальних предметів згідно з розкладом.

1.8. Учні повинні охайно вести щоденник і давати його вчителю (класному керівнику) без будь-яких заперечень. Також учні бережливо та дбайливо користуються підручниками та зошитами.

1.9. Учень має бути ввічливим у спілкуванні з учителями, працівниками гімназії, батьками інших учнів, а також з учнями.

1.10. Учень гімназії проявляє повагу до старших, піклується про молодших. Учні й педагоги звертаються один до одного шанобливо. Школярі поступаються дорогою дорослим, старші школярі – молодшим, хлопчики – дівчаткам.

1.11. Поза гімназією учні поведуться скрізь і всюди так, щоб не осоромити свою честь та гідність, не заплямувати добре ім'я закладу.

1.12. Учні повинні дбайливо ставитися до майна і речей, що належать гімназії, вчителям та іншим учням. Забороняється брати без дозволу чужі

речі. Учні бережуть майно гімназії, надають посильну допомогу в його ремонті, а у разі пошкодження – батьки учня зобов'язані відшкодувати збитки.

1.13. Фізична конфронтація, цькування, залякування і знущання є неприпустимими формами поведінки в гімназії та поза її межами.

2. Поведінка на уроках

2.1. До початку уроку учень повинен прийти до кабінету до дзвінка на урок; з дозволу вчителя увійти до класу і підготуватися до уроку.

2.2. Заборонено запізнюватися на уроки без поважних причин.

2.3. У разі спізнення на урок – постукати у двері кабінету, зайти, привітатися з вчителем, вибачитися за спізнення і попросити дозволу сісти за парту.

2.4. Забороняється виходити з класу без дозволу вчителя.

2.5 Якщо під час занять учню необхідно вийти з класу, то він повинен підняти руку і попросити дозвіл у вчителя.

2.7. При вході педагога в клас учні встають на знак вітання, сідають після того, як учитель відповість на вітання і дозволить сісти. Так само учні вітають будь-якого дорослого, що увійшов до класу під час занять.

2.8. Протягом уроку:

- не можна шуміти, відволікатися самому і відволікати інших сторонніми розмовами, іграми та іншими, що не стосуються уроку, справами;
- не можна підводитися і ходити по кабінету без дозволу учителя;
- не можна вживати їжу та напої, жувати жуйку;
- забороняється користуватися мобільними телефонами в особистих цілях, телефон повинен бути вимкненим, знаходитися не на парті, а в особистих речах учня (або у спеціально відведеному для зберігання місці);
- якщо під час уроку будуть використовуватися мобільні телефони у навчальних цілях, то вчитель повинен попередити про це учнів заздалегідь або до початку уроку.

2.9. Урочний час повинен використовуватися учнями тільки для навчальних цілей. За першою вимогою вчителя (класного керівника) необхідно пред'являти щоденник. Будь-які записи в щоденниках учнями повинні виконуватися охайно. Після кожного навчального тижня батьки учня ознайомлюються із записами на стінках і ставлять свій підпис у щоденнику.

2.10. Учні зобов'язані знати і дотримуватися правил техніки безпеки, як під час уроків, так і після їх закінчення.

2.11. Якщо учень хоче поставити запитання вчителю або відповісти на запитання вчителя, він піднімає руку.

2.12. Учень має право в коректній формі відстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних суперечливих і неоднозначних питань, що стосуються теми уроку.

2.13. Дзвінок про закінчення уроку дається, перш за все, для вчителя. Тільки коли вчитель оголосить про закінчення заняття, учень має право покинути клас.

2.14. При виході вчителя або іншого дорослого з класу учні встають.

3. Поведінка до початку уроку, на перервах і після закінчення занять

3.1. Під час перерви (особистий час кожного учня) учні зобов'язані:

- навести чистоту та порядок на своєму робочому місці;
- вийти з кабінету, не заважати іншим;
- рухаючись коридорами, сходами, триматися правої сторони;
- підкорятися вимогам працівників гімназії, черговим учням.

3.2. Під час перерви учні можуть вільно переміщатися по гімназії, але необхідно бути особливо уважним під час руху сходами та ділянками коридорів з перилами в цілях безпеки життєдіяльності.

3.3. Під час перерв учням забороняється:

- бігати сходами, коридорами та в класних приміщеннях, кататися на перилах, поблизу вікон і в інших місцях, не пристосованих для ігор;
- штовхати один одного, кидатися предметами і застосовувати фізичну силу для вирішення будь-якої проблеми, грати з м'ячем та іншим спортінвентарем у приміщеннях, не пристосованих для цього;
- сваритися між собою та зі сторонніми людьми, з'ясовувати стосунки за допомогою сили, битися;
- вживати непристойні вирази і жести на адресу будь-яких осіб, шуміти, заважати відпочивати іншим;
- палити в будівлі і на території гімназії.

3.4. Категорично заборонено самовільно відкривати вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відкриті вікна.

3.5. Після закінчення занять учень повинен забрати одяг з класного приміщення, акуратно одягнутися і вийти з гімназії, дотримуючись правил ввічливості.

3.6. Черговий учень по класу:

- знаходиться в класі під час перерви;
- забезпечує порядок у класі, за допомогою вчителя провітрює приміщення;
- допомагає вчителю підготувати клас до наступного уроку;
- стежить і підтримує відповідні санітарні умови в кабінеті.

3.7. Забороняється перебувати у приміщенні їдальні у верхньому одязі.

3.8. На перервах школярі можуть звернутися до свого класного керівника, чергового учителя, дирекції гімназії за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

4. Кінцеві положення

4.1. Учні не мають права пропускати заняття без поважних причин.

4.2. Учні не мають права під час знаходження на території гімназії та проведенні заходів скоювати дії, небезпечні для власного життя і здоров'я оточуючих.

4.3. У випадку порушень Правил до учнів можуть бути вжиті такі стягнення:

- усне зауваження;
- запис зауваження в щоденник;
- виклик учня самого або з батьками на педагогічну нараду;
- відшкодування завданої учнем шкоди його батьками.

4.4. Учні не мають права знаходитися в приміщенні гімназії після закінчення навчальних занять або неурочних заходів без дозволу працівників гімназії.

АЛГОРИТМ ДІЙ
адміністрації та педагогів Чернівецької гімназії № 18
у випадку виявлення насильства в сім'ї та жорстокого поводження
з учнями під час освітнього процесу та позаурочний час,
проявів булінгу

У випадках, коли Ви маєте підозри у тому, що по відношенню до дитини вчинено жорстоке поводження або є реальна загроза його вчинення (вдома з боку батьків, піклувальників, з боку однолітків, з боку інших працівників гімназії або інших осіб):

ВАРІАНТИ ДІЙ

Варіант I: Ви можете повідомити про це в усній чи письмовій формі адміністрацію гімназії.

Варіант II: Ви можете самостійно письмово повідомити про цей факт співробітників служби у справах дітей Чернівецької міської ради.

Варіант III: Ви можете самостійно повідомити про виявлений факт жорстокого поводження з дітьми у ювенальну поліцію за місцем знаходження навчального закладу або проживання дитини.

У випадках, коли до Вас звернулась дитина з усною скаргою щодо жорстокого поводження з нею:

ВАРІАНТИ ДІЙ

Варіант I: Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до адміністрації гімназії.

Варіант II: Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до відділу служби у справах дітей Чернівецької міської ради.

Варіант III: Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до ювенальної поліції за місцем знаходження навчального закладу або проживання дитини.

У випадках, коли Ви стали свідком жорстокого поводження з дитиною: Якомога швидше повідомте про цей факт територіальний відділ поліції в усній чи письмовій формі. Одночасно можете повідомити адміністрацію закладу або звернутися до служби у справах дітей Чернівецької міської ради.

Яким чином відбувається документування звернення чи повідомлення, або звернення дитини

У разі звернення або повідомлення до адміністрації закладу:

1.1. Якщо звернення (повідомлення) усне, то адміністрація закладу зобов'язана оформити це повідомлення письмово з позначкою, від кого та коли (дата) отримано повідомлення. Адміністрація закладу зобов'язана терміново (протягом однієї доби):

- видати наказ про розслідування факту насилля над дитиною, затвердити наказом склад комісії та провести розслідування (якщо насилля було скоєно під час освітнього процесу);
- повідомити письмово (лист-звернення) Службу у справах дітей Чернівецької міської ради та прийняти відповідні заходи (якщо насилля відбувалось вдома);
- повідомити письмово (лист-звернення) у відділ поліції та ювенальну поліцію та прийняти відповідні заходи (якщо насилля відбувалось на вулиці).

1.2. Ваше звернення має бути належним чином оформленим відповідно до вимог Закону України «Про звернення громадян». Зокрема стаття 5 цього Закону передбачає такі вимоги до звернення: ***«У зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги. Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати».***

Закон України «Про звернення громадян» допускає й усну форму звернення. При цьому посадова особа, яка приймає усне звернення повинна вчинити ті самі дії, що й у разі письмового звернення.